

Pedagógia – pszichológia komplex szigorlati témakörök

1. Motivációs erők és módszerek, különös tekintettel az oktatási folyamatban alkalmazható módszerekre.
2. Az oktatás tervezése, szervezése és vezetése: alapvető módszerek, a vezető feladatai.
Verbális és non-verbális kommunikáció az oktatásban. Megegyező közlés. Az ismeretátadás szóbeli módszerei és hatékonyságuk fejlesztése.
3. A tanulás eredményességét befolyásoló tényezők. A pedagógia célszerkezete, a tudás szerkezete, elsajátítási szintek. Az eredményes tanulás pedagógiai és pszichológiai feltételei. A bukás okai.
4. A pedagógus személyisége, szerepének elemzése, stílusa, elvárások, hatékonyság, kapcsolati minták, vezető – beosztott viszony. A pedagógus a felnőtt emlékeiben, azaz a hosszú távú nevelő hatás. A pedagógus személyisége a tanítás-tanulási folyamat eredményessége.
5. A „problémás” tanuló: a viselkedési zavarok gyakoribb esetei, főbb szomatikus, pszichés okai. A tanár cselekvési lehetőségei. Az önálló, egyéni munkavégző képesség fejlesztése a tanítás-tanulás folyamatában.
6. A csoport és a csoporttá szerveződés feltételei. Csoportszerepek, hatékonyság, közösségek. A csoportmunka mint tanulásszervezési keret.
7. Egységesség és differenciáltság a képességfejlesztésben. Az oktatás szervezeti keretei és munkaformái, a munkaformák pszichológiai vonatkozásai.
8. A tanulási és kognitív képességek fejlesztése. Konvergens és divergens gondolkodás, kreatív technikák. A tanulási képességek fejlesztése, a tanulás módszerei. Az ismeretek megerősítésének, alkalmazásának módszerei.
9. A testi és lelki egészség feltételei, a pedagógus feladatai. A tanár és a tanuló feladatai a tanulás folyamatában.
10. A konfliktuskezelés lehetőségei, saját példák elemzése a diák és a tanár nézőpontjából. Érzelmi és szociális elemek. Követelmények és teljesítmény. A tanulói teljesítmények ellenőrzése és értékelése.
11. Az érzelmi nevelés lehetőségei. Érzelem és értelem, önismeret és a „másik” megismerése, identitás, empátia, érzelmi viszonyulás a „másikhoz”, a közvetlen emberi környezethez, a csoporthoz, a nemzethez. Az esztétikai élmény szerepe. Az oktatás és képzés nevelő hatása.
12. A személyiség fejlesztése. Önfelnevelés. Fejlesztő hatás társas környezetben. A tömegkommunikáció hatása, jó és rossz minták. A tanítás-tanulás mint személyiségfejlesztő tevékenység.
13. Az élethosszig tartó tanulás: szükségességének okai, lehetőségei a modern társadalomban, pályamódosítás, -váltás felnőtt korban, a tudásalapú társadalom, a tanítás-tanulás pedagógiai, pszichológiai sajátosságai felnőtt korban.

Az egyes témakörökhöz találjon példákat iskolai tapasztalataiból! A tananyagot és a témával kapcsolatos ismereteit saját gondolati rendszerként, alkalmazásra készen ismertesse!

Budapest, 2004. május 12.